

Súd: Okresný súd Galanta
Spisová značka: 24C/197/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2315221143
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 06. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Táňa Šefčíková
ECLI: ECLI:SK:OSGA:2020:2315221143.24

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Galanta v právnej veci žalobkyne: D. U., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom R., proti žalovaným: 1/ K. F., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom T. XXX/XX, R., 2/ N. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom T. XXX/XX, R., obaja zast.: JUDr. Vladimír Vágó, advokát so sídlom Kpt. Nálepku 724/7, Galanta, 3/ H. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. XXXX/XX, U. nad U., o určenie práva zodpovedajúce vecnému bremenu a iné, takto

rozhodol:

- I. Návrh žalobkyne na prerušenie konania sa zamieťa.
- II. Žaloba sa zamieťa.
- III. Žalovaná 1/, žalovaný 2/ a žalovaný 3/ majú voči žalobkyni nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

odôvodnenie:

1. Žalobou doručenou súdu dňa 11.09.2015 sa žalobkyňa, dcéra žalovanej, domáhala určenia práva zodpovedajúceho vecnému bremenu, nadobudnutého vydržaním s právom mať vlastné kľúče od dverí, ktorými sa rodinný dom žalovanej uzamyká a trpenia vykonávania užívacích práv žalobkyňou vo vzťahu k nehnuteľnostiam zapísaným na liste vlastníctva č. 241 ako parcela č. XXXX/X záhrady o výmere 529 m², parcela č. XXXX/X zastavené plochy a nádvoria o výmere 460 m², parcele č. XXXX/XX zastavené plochy a nádvoria o výmere 142 m² a rodinného domu súp. č. XXX, stojaceho na parcele č. XXXX/XX, všetko v katastrálnom zemí R. (ďalej len „Nehuteľnosti“), a to na nasledovnom základe. Žalovaná je výlučnou vlastníčkou Nehuteľností. Nehuteľnosti boli nadobudnuté počas trvania manželstva žalovanej a H. F., otca žalobkyne. Nehuteľnosti boli zapísané do vlastníctva žalovanej na základe prehlásenia H. F. zo dňa 17.07.1989 o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov (ďalej len „BSM“). Žalovaná v ňom bývala spolu so žalobkyňou a bratom N.. H. F. neprijal peňažné plnenie z titulu vyporiadania BSM z dôvodu, že Nehuteľnosti bude užívať žalovaná spolu s deťmi, pričom títo tam budú mať doživotné užívacie právo. Od začiatku roka 2015 začala žalovaná vyvíjať aktivity k zneprijemneniu bývania žalobkyne s manželom spolu s deťmi v Nehuteľnostiach, dôsledkom čoho bolo vyhodenie žalobkyne s jej rodinou z domu. Žalovanej malo vadiť, že žalobkyňa sa vydala za občana rómskej menšiny. Zotrvanie žalobkyne v Nehuteľnostiach podmienila žalovaná jej rozvodom s manželom. Zámerom žalovanej je, ako sa sama vyjadrila, Nehuteľnosti predať, čoho dôkazom jej aj to, že dňa 03.09.2015 žalobkyni, dcére a vnučke žalovaná zrušila trvalý pobyt na adrese T. XXX/XX, R.. Žalobkyňa užívala nehnuteľnosti min. od roku 1989, čím došlo k vydržaniu práva zodpovedajúceho vecnému bremenu. Naliehavý právny záujem vidí v tom, že žalovaná vykonáva úkony smerujúce k scudzeniu Nehuteľností, pričom ich prevodom by sa značne oslabil pozícia žalobkyne a vymožitelnosť práva nadobudnutého vydržaním voči budúcemu vlastníkovi. Žalobkyňa si uplatnila voči žalovanej náhradu trov konania. Žalobkyňa sa zároveň domáhala nariadenia predbežného (neodkladného) opatrenia, ktorým by sa žalobkyni zakázalo

nakladať s Nehnuteľnosťami a žalovanej by sa uložila povinnosť umožniť žalobkyni nerušený výkon užívacieho práva k Nehnuteľnostiam do rozhodnutia vo veci samej.

2. Uznesením súdu č.k. 24C/197/2015-11 zo dňa 16.09.2015 bol návrh žalobkyne na nariadenie predbežného (neodkladného) opatrenia zamietnutý. Súd bol toho názoru, že žalobkyňa neosvedčila základné predpoklady na vyhovie žalobe vo veci samej, a to dobromyseľnosť, pretože z prehlásenia, na ktoré sa žalobkyňa odvoláva, nevyplývajú jej tvrdenia ohľadne vzniku doživotného užívacieho práva k Nehnuteľnostiam. Z uvedeného dôvodu preto súd nemohol vyhovieť predmetnému návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Na odvolanie žalobkyne Krajský súd v Trnave predmetné uznesenie potvrdil (uznesenie č.k. 24Co/614/2015-34 zo dňa 24.11.2015).

3. Podaniami doručenými súdu dňa 17.12.2015 a 11.01.2016 sa k žalobe vyjadrila žalovaná tak, že so žalobou nesúhlasí a navrhuje žalobu zamietnuť. Žiadna písomná alebo ústna dohoda ohľadne doživotného užívacieho práva v prospech žalobkyne neexistuje. Nehnuteľnosti užívali deti žalovanej ako maloleté s tým, že syn si postavil vlastný dom na susednom pozemku. Žalovaná tiež nikdy nemala problém s tým, že manžel žalobkyne je rómskej národnosti. Žalovaná jej vytýkala to, že nie vždy žili usporiadaným životom. Namietala tiež, že by ju vyhodila z rodinného domu, odišla sama, zobrala si aj veci, ktoré patrili žalovanej. Ako dôvod uviedla, že žalovaná je panovačná, že sa to s ňou nedá vydržať. Dobromyseľnosť, ktorá je predpokladom oprávnenej držby je vylúčená u toho, kto si myslí, že má právo doživotne užívať nehnuteľnosti, ale toto presvedčenie nemá žiadnu oporu v skutkových okolnostiach. Žalovaná si uplatnila voči žalobkyni náhradu trov konania.

4. Podaním doručeným súdu dňa 09.10.2017 žalobkyňa navrhla, aby súd pripustil prístupenie N. F. a H. F. do konania. Žalobkyňa nahliadnutím do katastra nehnuteľností dňa 05.10.2017 zistila, že žalovaná darovala Nehnuteľnosti N. F. (syn žalovanej, brat žalobkyne). H. F. (otec žalobkyne, bývalý manžel žalovanej) oznámil žalobkyni, že dňa 11.07.2017 odstúpil od dohody zo dňa 17.07.1989 o vyporiadaní BSM k rodinnému domu pre dlhodobé permanentné odsúvanie splnenia dlhu.

5. Podaním doručeným súdu dňa 16.01.2018 žalobkyňa navrhla zmeniť petit tak, aby súd určil, že žalobkyňa nadobudla vydržaním právo zodpovedajúce vecnému bremenu, ktoré pozostáva v práve užívať Nehnuteľnosti s právom mať vlastné kľúče od dverí, ktorými sa rodinný dom žalovaných uzamyká, a že žalovaní sú povinní trpieť vykonávanie užívacích práv žalobkyne k Nehnuteľnostiam. Žalovaní majú byť tiež zaviazaní nahradiť žalobkyni trovy konania.

6. Podaním doručeným súdu dňa 25.01.2018 žalobkyňa doručila súdu návrh na prerušenie konania podľa § 162 ods. 1 písm. a) CSP a odročenie pojednávania vytyčeného na deň 29.01.2018 dôvodiac, že nakoľko súd v tomto konaní podľa názoru žalobkyne nemôže rozhodnúť o určení vlastníctva žalovaného 3/ k rodinnému domu súpisné číslo 408, postaveného na parcele číslo 6314/23 v k.ú. Pata, ktorý je zapísaný na liste vlastníctva číslo 241, a to s ohľadom na odstúpenie žalovaného 3/ od vzájomnej dohody zo žalovanou 1/ zo dňa 17.07.1989 o vyporiadaní BSM k predmetnému rodinnému domu. Žalobkyňa preto navrhuje prerušenie konania do právoplatného skončenia konania o žalobe o určení vlastníctva, ktorú podľa tvrdenia žalovaného 3/, tento podá na súd žalobu najneskoršie v lehote 30 dní. Z uvedeného dôvodu, ako aj z dôvodu práceneschopnosti právneho zástupcu žalobkyne, žalobkyňa navrhuje odročenie predmetného pojednávania.

7. Na pojednávaní dňa 29.01.2018, ktoré bolo následne odročené, súd upriamil pozornosť strán na vyjadrenia odvolacieho súdu v uznesení zo dňa 24.11.2015 (č.l. 34) na strane 3, posledný odsek a na strane 4, prvý a druhý odsek, z ktorých vyplýva, že v danom čase žalobkyňa neosvedčila svoju dobromyseľnosť ako nevyhnutný predpoklad vydržania vecného bremena, keďže neosvedčila žiadny právny titul, ktorý by mohol zakladať u nej vznik domnienky, že jej právo užívania predmetného domu a príľahlých pozemkov jej patrí z titulu ňou uvedeného vecného bremena. Súd skonštatoval, že nie je daný dôvod na prerušenie konania, keďže neprebíha žiadne iné konanie, ktoré sa malo podľa tvrdenia žalobkyne začať na návrh žalovaného 3/.

8. Uznesením č.k. 24C/197/2015-139 zo dňa 02.03.2018 súd do konania pripustil prístupenie N. F., nar. XX.XX.XXXX ako žalovaného 2/ a H. F., nar. XX.XX.XXXX ako žalovaného 3/. Súd pripustil zmenu žaloby v zmysle návrhu v bode 5. rozsudku.

9. Na pojednávani dňa 03.05.2018 žalobkyňa zotrvala na návrhu na prerušenie konania z dôvodu, že by sa vyriešilo účasť v tomto konaní a zmenilo by sa procesné postavenie strany, ktorá by sa mohla stať svedkom v tomto konaní. Strana žalobkyne na pojednávani uviedla, že s odkazom na čl. 41 na Ústavu Slovenskej republiky, Listinu základných práv a slobôd a Medzinárodného dohovoru práv dieťaťa, má dieťa právo posielat sa na životnej úrovni rodičov. Pokiaľ aj zanikla vyživovacia povinnosť rodičov k dieťaťu, snaha rodičov o to, aby dieťa opustilo rodinný dom, odporuje dobrým mravom, prípadne je zneužívaním vlastníckeho práva rodičov (uvedené má vyplývat z rozsudku NS SR sp.zn.2Cz/38/72 zo dňa 31.08.1972). Poukázala na možné vydržanie práva zodpovedajúceho vecnému bremenu, pokiaľ držiteľ obsah práva vykonával v ospravedlniteľnom omyle, že mu svedčí oprávnenosť vecného bremena. Z dohody medzi žalovanou 1/ a žalovaným 3/ zo dňa 17.07.1989 vyplýva, že v predmetnom čase, žila žalobkyňa spolu so žalovanou 1/. Strana žalovaných 1/ a 2/ žiadala žalobu zamietnuť v celom rozsahu v súlade z predchádzajúcimi písomnými podaniami. Žalovaná 1/ už nie je pasívne legitimovaná. Žalovaný 3/ taktiež nemá pasívnu legitimáciu. Strany uviedli ako nespornú skutočnosť, že vzájomnú dohodu o vyporiadaní BSM k rodinnému domu bolo podpísané dňa 17.07.1989. Strana žalobkyne uviedla, že v rovnaký deň malo dôjsť medzi žalovanou 1/ a žalovaným 3/ k uzatvoreniu ústnej dohody o tom, že nehnuteľnosti zapísané na liste vlastníctva číslo 241 pre k.ú. Pata, bude doživotne užívat žalobkyňa. Strana žalovaných 1/ a 2/ namietla, že takúto skutočnosť uviedla žalobkyňa po prvýkrát, t.j. po 3 rokoch od podania žaloby. Žalobkyňa uviedla, že bola nútená opustiť rodinný dom, čo odôvodnila tak, že asi týždeň pred tým ako jej žalovaná 1/ zrušila trvalý pobyt v rodinnom dome, sa odsťahovala, pretože mala za to, že psychický tlak sa stupňuje. Zo správania matky mala za to, že sa niečo deje, niečo sa chystá. Žalovaný 3/ uviedol, že sa cíti oklamáný manželkou, nedostal ani korunu, súhlasí so žalobou. Súd vyzval strany, aby najneskôr do 30 dní navrhli súdu dôkazy, ktoré chcú v konaní vykonať. Súd poučil strany, že na prípadné ďalšie dôkazy nemusí prihladiť, čím uplatnil koncentráciu.

10. K skutočnostiam tvrdným žalobkyňou na pojednávani dňa 03.05.2018 sa žalovaní 1/ a 2/ vyjadrili podaním doručeným súdu dňa 30.05.2018 tak, že žalobkyňa začiatkom 90-tých rokov minulého storočia uzavrela manželstvo, čiže by skôr v rozpore s dobrými mravmi bolo to, ak by rodičia mali naďalej zabezpečovat celkovú starostlivosť o svoje deti, ktoré sú už plnoleté a sú schopné samé sa živiť. Žalovaná 1/ nikdy žalobkyňu nevyzývala, aby vypratala resp. opustila rodinný dom. Žalobkyňa sa odsťahovala dňa 02.08.2015 v noci bez vedomia žalovanej 1/. Až týždeň po tom, čo potvrdila žalobkyňa na pojednávani, žalovaná 1/ zrušila žalobkyňi trvalý pobyt. K dátumu, kedy sa žalobkyňa odsťahovala z rodinného domu, mala 42 rokov a bola približne 23 rokov vydatá. Ďalej namietajú uzatvorenie údajne ústnej dohody o zriadení vecného bremena medzi žalovanou 1/ a žalovaným 3/ v prospech žalobkyne. Nelogické je v prípade žalobkyne jej odvolávanie sa na Medzinárodný dohovor o právach dieťaťa, keďže dieťaťom sa rozumie každá ľudská bytosť do 18 rokov veku.

11. Žalovaný 3/ v podaní doručenom súdu právnym zástupcom žalobkyne na pojednávani dňa 18.02.2019 vyjadril porušenie ústnej dohody medzi ním a žalovanou 1/ za prítomnosti žalobkyne, ku ktorej došlo dňa 17.07.1989, a tým došlo ku konaniu v rozpore s dobrými mravmi. Okrem finančného vyporiadania medzi žalovanou 1/ a žalovaným 3/ bolo dohodnuté, že žalobkyňa bude mať v rodinnom dome právo doživotného užívania a bývania. V konaní vedenom na tunajšom súde ohľadne zrušenia podielového vlastníctva k rodinnému domu, ktoré inicioval žalovaný 3/, bol vypracovaný znalecký posudok, na základe ktorého bola hodnota domu 774.063 SKK a nie 400.000 SKK. Finančných prostriedkov prevyšujúcich sumu 200 000 SKK sa žalovaný 3/ mal práve vzdať za podmienky práva doživotného užívania v prospech žalobkyne. Žalovaná 1/ zrušila žalobkyňi trvalý pobyt a vymenila všetky zámky v dome, čím zabránila žalobkyňi vstup do domu. Do rodinného domu sa so žalovanou 1/ nasťahovali, keď mala žalobkyňa 4 roky a bývala tam nepretržite 38 rokov. Celý čas žila v presvedčení, že dom môže doživotne užívat. Aj preto so svojim manželom investovala do rekonštrukcie domu. Po porušení dohody, etických a morálnych zásad, a následnom prevode nehnuteľnosti zo strany žalovanej 1/ na žalovaného 2/, žalovaný 3/ odstúpil od vzájomnej dohody so žalovanou 1/ o vyporiadaní BSM rodinného domu.

12. Dňa 05.03.2019 žalobkyňa doručila súdu návrh na zmenu petitu (viď znenie v bode 14 rozsudku). Žalobkyňa poukázala na konštantnú súdnu judikatúru, podľa ktorej dieťa na základe príbuzenstva má právo užívania v rodinnom dome či byte patriacom rodičom alebo jednému z rodičov, ak nemá zadovážené vlastné osobitné bývanie. Zároveň navrhla odstránenie technickej chyby. Napriek upresneniu podľa stavu zapísaného v katastri nehnuteľností sa jedná o tie isté nehnuteľnosti.

13. Na pojednávaní dňa 18.02.2019, ktoré bolo následne odročené súd doplnil predbežné posúdenie o skúmanie pasívnej vecnej legitímácie, a to s ohľadom na námietky žalovanej 1/ a žalovaného 2/, ako aj dobromyseľnosti žalovaného 2/ pri nadobudnutí Nehnuteľností a žalobkyňou tvrdeného morálneho práva užívať Nehnuteľnosti.

14. Uznesením č.k. 24C/197/2015-243 zo dňa 08.03.2019 súd pripustil zmenu žaloby v nasledovnom znení, ktoré sa následne stalo predmetom dokazovania, a o ktorom súd rozhodol tak, ako to vyplýva z výrokov II. a III. rozsudku: „I. Súd určuje, že žalobkyňa nadobudla vydržaním právo zodpovedajúce vecnému bremenu, ktoré pozostáva z práva užívať nehnuteľností zapísané v katastri nehnuteľností (ktorý vedie Okresný úrad Galanta, katastrálny odbor) na LV č. 4922 pre k.ú. Pata ako pozemky registra C, parc. č. 6314/3 záhrady o výmere 417 m², parc. č. 6314/27 záhrady o výmere 112 m², a na LV č. 241 pre k.ú. Pata ako pozemky registra C, parc. č. 6314/6 zastavaná plocha a nádvorie o výmere 460 m², parc. č. 6314/23 zastavaná plocha a nádvorie o výmere 142 m² a rodinný dom súp. č. 408 postavený na pozemku parc. č. 6314/23 v k.ú. Pata s právom mať vlastné kľúče od vstupných brán (bránok) na predmetné pozemky aj vlastné kľúče od dverí, ktorými sa predmetný rodinný dom uzamyká. II. Žalovaní sú povinní strpieť vykonávanie užívacích práv žalobkyne k zapísaných v katastri nehnuteľností (ktorý vedie Okresný úrad Galanta, katastrálny odbor) na LV č. 4922 pre k.ú. Pata ako pozemky registra C, parc. č. 6314/3 záhrady o výmere 417 m², parc. č. 6314/27 záhrady o výmere 112 m², a na LV č. 241 pre k.ú. Pata ako pozemky registra C, parc. č. 6314/6 zastavaná plocha a nádvorie o výmere 460 m², parc. č. 6314/23 zastavaná plocha a nádvorie o výmere 142 m² a rodinný dom súp. č. 408 postavený na pozemku parc. č. 6314/23 v k.ú. Pata. III. Žalobkyňa sa priznáva náhrada trov konania vo výške 100 %.. Eventuálne: I. Súd určuje, že žalobkyňa s rodinou je oprávnená užívať nehnuteľnosti zapísané v katastri nehnuteľností (ktorý vedie Okresný úrad Galanta, katastrálny odbor) na LV č. 4922 pre k.ú. Pata ako pozemky registra C, parc. č. 6314/3 záhrady o výmere 417 m², parc. č. 6314/27 záhrady o výmere 112 m², a na LV č. 241 pre k.ú. Pata ako pozemky registra C, parc. č. 6314/6 zastavaná plocha a nádvorie o výmere 460 m², parc. č. 6314/23 zastavaná plocha a nádvorie o výmere 142 m² a rodinný dom súp. č. 408 postavený na pozemku parc. č. 6314/23 v k.ú. Pata s právom mať vlastné kľúče od vstupných brán (bránok) na predmetné pozemky aj vlastné kľúče od dverí, ktorými sa predmetný rodinný dom uzamyká. II. Žalovaní sú povinní strpieť vykonávanie užívacích práv žalobkyne s rodinou k nehnuteľnostiam zapísaných v katastri nehnuteľností (ktorý vedie Okresný úrad Galanta, katastrálny odbor) na LV č. 4922 pre k.ú. Pata ako pozemky registra C, parc. č. 6314/3 záhrady o výmere 417 m², parc. č. 6314/27 záhrady o výmere 112 m², a na LV č. 241 pre k.ú. Pata ako pozemky registra C, parc. č. 6314/6 zastavaná plocha a nádvorie o výmere 460 m², parc. č. 6314/23 zastavaná plocha a nádvorie o výmere 142 m² a rodinný dom súp. č. 408 postavený na pozemku parc. č. 6314/23 v k.ú. Pata. III. Žalobkyňa sa priznáva náhrada trov konania vo výške 100 %.

15. Na pojednávaní dňa 11.04.2019 vypovedal svedok Z.. T. W., sused rodiny F.. Žalovaná 1/ je sestrou svedka. Keď sa žalobkyňa vydala za občana Róma, spôsobilo to u žalovanej 1/ negatívne reakcie. Žalobkyňa sa chodila k nemu sťažovať. Otec svedka a žalovanej v 1/ mal uviesť, že nakoľko pozemok na výstavbu rodinného domu daroval žalovanej 1/, tak rodinný dom po rozvoде manželov by mal zostať deťom, t. j. žalobkyňi a žalovanému 2/. Nevie to písomne preukázať. Žalovaná v 1/ doteraz nevyplatila žalovaného 3/ ohľadne vyporiadania BSM. V konaní o vyporiadanie podielového spoluvlastníctva uviedla, že mieni nechať všetko deťom. Po pojednávaní v 1994 sa mal žalovaný 3/ vzdať finančnej kompenzácie za vyporiadanie BSM kvôli deťom. Išlo o dohodu. Svedok na vlastné uši počul, ako žalovaná 1/ uviedla žalobkyňi, že jej nič nedá pokiaľ sa nerozvedie: „Cigáni nič nedostanú.“ K okolnostiam odsťahovania sa žalobkyne z rodinného domu uviedol, že prišla za ním žalobkyňa a povedala, že hrozí, že bude mať zákaz do domu, a tak si niektoré hnuťelné veci odsťahuje. Pomohol jej so sťahovaním vecí v priebehu víkendy. Žalobkyňa ešte v tom čase bývala v rodičovskom dome, ale prišla a opýtala sa, že čo to robí. Došlo k hádke ohľadne vecí. V pondelok žalobkyňa odišla do M. Y. ku svojej svokre s tým, že sa v priebehu dvoch dní vráti, keď sa situácia upokojí. Keď žalobkyňa prišla domov, už sa do domu nedostala, pretože bol vymenený zámok na vchodových dverách, ako v dome, tak aj pri vstupe z ulice.

16. Na pojednávaní dňa 11.04.2019 súd uskutočnil výsluch žalobkyne. K odchodu z rodinného domu uviedla, že si odniesla niektoré veci na základe informácie od dcéry Q.. Premiestnila si len svoje veci na určitú dobu s tým, že keď sa situácia zmierni, tak sa vráti späť. V tom čase žila v dome s manželom, ktorý však v tom čase pracoval ako vodič kamiónu. Žili tam spolu s dcérami. Q. mala informácie zo strany širšej rodiny, že sa ju chystajú vyhodiť z domu. Odniesla si veci k susedom, svedkovi Ing. W. a jeho priateľke.

Jeden večer počas sťahovania, nevedela konkretizovať dátum, poprosila pána W., aby jej pomohol poprevážať nábytok z domu k nemu domov. Do jednej v noci sťahovali. Následne prišla z domu brata N. mama (žalovaná 1/), že čo sa deje. Žalobkyňa jej povedala, že si berie svoje osobné veci, čo potrebuje, a že vie o čo sa jedná a viac sa o tom s ňou baviť nebude. Mama jej povedala, aby si nebrala to, čo jej nepatrí. V súčasnosti býva v M. Y. u svokry, v jednej izbe. Býva tam aj jej dcéra s jedným dieťaťom. A ešte jedna dcéra, ale tá pracuje v F.. Podieľa sa na nákladoch spojených s bývaním tam celkovo vo výške 200 Eur mesačne. Na otázku, že z akého titulu odvodzuje, že nadobudla vecné bremeno k Nehnuteľnostiam uviedla, že matka jej to sľúbila, taká bola dohoda v rámci rodiny. Otec prakticky zostal na ulici. Má za to, že investovala do Nehnuteľností, má na to morálne právo. Matka v jej prospech zriadila vecné bremeno. Žaloba bola spísaná s pomocou svedka Ing. W.. Nepozná termín vecného bremena, ale žalobou sa domáha bývania a užívania rodinného domu, vyporiadania. Nevyjadrila sa k tomu, že kedy malo byť zriadené vecné bremeno, odvolávajúc sa na skutočnosť, že nie je právnikom. V auguste 1991 uzavrela manželstvo, ktoré trvá. Z domu sa odsťahovala asi pred tromi rokmi, nevedela presne uviesť dátum. Ako doštudovala, zamestnala sa. Asi v roku 1988-1989. Manžel bol dlho živnostník a potom sa angažoval na kamióne. Je v plnej miere spôsobilá na právne úkony. Netrpí zdravotnými problémami psychického alebo fyzického charakteru, ktoré by spôsobovali, že by bola odkázaná na pomoc tretích osôb. Je zamestnaná v spoločnosti Peugeot, 3 roky s príjmom cca 700 Eur. Manžel pracuje v BTW transport s.r.o. ako vodič s obdobným príjmom.

17. Na pojednávaní dňa 10.10.2019 súd uskutočnil výsluch žalovaného 3/. Uviedol, že všetko čo je uvedené v žalobe je pravda a nemá k tomu žiadne výhrady. On a bývalá manželka zriadili vecné bremeno s právom doživotného bývania a užívania pre svoje deti, a to v roku 1994, kedy bol ukončený súdny spor ohľadne zrušenia spoluvlastníctva. Žalovaná 1/ prehlásila na súde, že necháva deťom všetko. K okolnostiam spísania vyhlásenia zo dňa 17.07.1989 uviedol, že to spísal na veľké naliehanie syna a jeho mamičky. Dohodu diktoval on. Dom bol ohodnotený na 400.000 SKK, plus ohrada, chodníky, šopa, vonkajšie zariadenie, vinohrad v sume 187.000 SKK. On žiadal od manželky kompenzáciu 200.000 SKK, s čím súhlasila. Na naliehanie syna súhlasil, že po 20.000 SKK vyplatí každé z detí. Sumu 150.000 SKK mu vyplatí bývalá manželka do 01.05.1990, čo sa nestalo. Mala na to rok aj pol. Nestalo sa to dodnes a po rokoch povedal synovi, že si to dá odhadnúť znova. Bolo to skoro 800.000. Už k tomu nedošlo, lebo sa dohodli na súde, že to nechajú deťom, či už to bude užívať jeden alebo druhý. Nikomu nebolo nič vyplatené, ale všetko sa prepísalo podvodom na syna. Deti vedeli o vyporiadaní domu v roku 1994-1995. O porušení dohody s manželkou sa dozvedel asi 4 roky dozadu, keď mu dcéra telefonovala, že jej berú strechu nad hlavou. 20 rokov syna nevidel, ale potom čo zistil, že dom bol naňho prevedený kontaktoval ho a syn mu povedal, že nemá otca ani sestru. Podnikol kroky voči katastru ohľadne vrátenia polovice domu. Žalovanému 3/ bolo jedno či tam bude jeden alebo druhý, oni sa musia dohodnúť a vyplatiť toho druhého. Žalovanú 1/ vyzval x-krát na zaplatenie 150.000 SKK. Vždy keď tam išiel na návštevu, každý mesiac najmenej raz. Takto ju vyzýval až do nejakých 5-6 rokov po rozsudku. Nedal jej lehotu na zaplatenie, ale povedal jej, že keď mu to nevyplatí, tak si to dá odhadnúť znova. Mohlo to byť tak ako tvrdí žalovaná 1/, že mal byť vyplatený do konca roka 1990, nepamätá si.

18. Na pojednávaní dňa 10.10.2019 súd uskutočnil výsluch žalovanej 1/. Uviedla, že v roku 1989 sa dohodli s manželom, že rodinný dom zostane jej, keďže pozemok bol výlučne jej, a to za kompenzáciu 150.000 SKK splatnú do 01.05.1990. V decembri 1990 poslala žalovanému 3/ telegram, aby sa dostavil na notárstvo do Galanty. Nevedela sa vyjadriť k tomu, či vie telegram preukázať. Syn s dcérou pre neho išli autom, ale ten odmietol prísť. V tom čase už mala pripravených 150.000 SKK a čakala u notárky s právničkou, ale žalovaný 3/ sa nedostavil. Žalobu podal až v roku 1994. Peniaze vrátila tým, od koho si ich požičala. K dnešnému dňu uvedenú sumu nevyplatila žalovanému 3/. K odchodu dcéry sa vyjadrila tak, že nikdy dcéru nevyhadzovala. Nemala kam ísť, ale v auguste 2015, bola to nedeľa o pol 11 večer si všimla, že v dome sa svieti. V tom čase sa zdržiavala v dome jej syna, aby sa vyhla konfliktom. Dcérou jej bolo vytknuté, že čo tam robí. Videla pána W., ako na fúriku prenáša veci. Až neskôr si všimla, že všetko bolo v kuchyni vybrakované. Išla na obecný úrad, zrušila dcére trvalý pobyt a vymenila zámky, keďže nikdy jej nezriadila vecné bremeno. Dom sa rozhodla darovať len synovi, lebo už sa nemohla pozeráť na ten alkohol, veci boli roztrieskané, vypínače. Dcéru napádal manžel, ona ju len bránila. Preto sa odsťahovala k synovi. V spoločnej domácnosti s dcérou žila 24 rokov. V dome syna začala na základe vlastného rozhodnutia bývať približne v roku 2013. Dcéra sa odsťahovala z jej domu v roku 2015. Do domu chodievala aj každý deň, už bola na dôchodku. Dcéra mala prácu v rokoch 2013-2015, i keď nejaký čas bola aj nezamestnaná. V tom čase tam žila so svojim manželom a s ich dvoma deťmi. Manžel pracoval. Zdravotný stav žalobkyne aj žalovanej 1/ bol v tom čase normálny.

19. Na pojednávaní dňa 20.01.2020 súd uskutočnil výsluch žalovaného 2/. Uviedol, že k rodičovskému domu sa dostal na základe rozhodnutia ich matky, ktorej tento majetok celý patrilo. V roku 1989 uzatvorili rodičia zmluvu, na základe ktorej mala matka vyplatiť otca dňa 01.05.1990 sumou 150.000 SKK, avšak matka nemala peniaze, a tak sa dohodli, že tieto budú vyplatené do 31.12.1990. Matka zabezpečila tieto peniaze, s tým, že otcovi poslala telegram, aby sa dostavil k notárovi v Seredi alebo Galante, kde mu budú vyplatené tieto peniaze. Otec na telegram nereagoval. Sám so sestrou išiel do U. nad U., kde býval otec, s ktorým následne aj komunikovali. Otec odmietal prevziať peniaze, s tvrdením, že vysúdi viac. Žalovaný 2/ poprel, že by bol povedal, že sa vzdal otca i sestry. Rodičia nezriadili v prospech jeho alebo sestry vecné bremeno, či už práva doživotného bývania, užívania nehnuteľností v R., so súpisným číslom 408. Sestra bývala v dome ako sa vydala 24 rokov, matka nevyvíjala nátlak na ňu, aby sa odsťahovala, zobrala sa sama. Pomáhal jej pri tom Ing. W.. Nemá vedomosť o tom, že by sa sestra niekedy nachádzala v ťaživej životnej situácii. Sama zarábala, ale vždy keď potrebovala, pomohol jej s nejakými peniazmi.

20. Žalovaní 3/ doručil súdu dňa 15.10.2019 podklady súvisiace so správnym konaním na Okresnom úrade Galanta, katastrálny odbor k zrušeniu zápisu k nehnuteľnosti (odstránenie chyby - nezákonnosti) 1 rodinného domu v Pate, LV č. XXX na žalovanú 1/. Na predmetné konanie a obsah podaní sa odvolal na pojednávaní dňa 20.01.2020. Súd si vyžiadal predmetné listiny k posúdeniu návrhu žalobkyne na prerušenie konania.

21. Súd vyzval strany k záverečnej reči na pojednávaní dňa 20.01.2020. Žalobkyňa právo záverečnej reči nevyužila.

22. Žalovaná 1/ a žalovaný 2/ vo svojej záverečnej reči doručenej súdu dňa 05.02.2020 zhrnuli nasledovné (skrátene). Žalobkyňa v žalobe uvádzala, že právny titul, ktorý zakladal u nej vznik domnienky, že jej právo užívania predmetných nehnuteľností patrí, je prehlásenie zo dňa 17.07.1989. Predmetom tohto prehlásenia však nie je žiadne užívacie právo. Nevyhnutnou podmienkou vydržania práva zodpovedajúceho vecnému bremenu je (medziiným) existencia právneho dôvodu (titulu), z ktorého subjekt so zreteľom na všetky okolnosti vyvodzuje a je v dobrej viere, že z určitého právneho vzťahu (v skutočnosti len domnelého) jemu patrí právo k cudzej veci spôsobilé byť obsahom vecného bremena, a že na druhej strane je niekto iný povinný strpieť výkon tohto práva. Podľa R 53/1992 (NS ČR) či držiteľ veci je v zmysle ustanovení § 130 dobromyseľný, treba hodnotiť vždy objektívne. Nestačí jeho subjektívne presvedčenie, že mu vec patrí. Rozhodujúce pri tom je, či držiteľ pri normálnej opatrnosti, ktorú možno so zreteľom na okolnosti konkrétneho prípadu rozumne považovať od každého subjektu, mal resp. mohol mať, alebo nemal, prípadne nemohol mať pochybnosti o tom, že mu vec patrí. Poukázali na uznesenie Krajského súdu v Trnave sp. zn. 25Co/614/2015-34, kde krajský súd záver prvostupňového súdu, že navrhovateľka neosvedčila základné predpoklady pre možnosť vyhovenia vo veci samej vyhodnotil ako správny. Na pojednávaní dňa 11.04.2019 sa žalobkyňa vyjadrovala zmätočne, kde raz uvádzala, že má za to, že nakoľko investovala do nehnuteľností, má morálne právo na užívanie, následne sa vyjadrila, že vecné bremeno jej mala zriadiť žalovaná 1/. Žalovaný 3/ tiež zmätočne uvádza zase vo svojom vyjadrení zo dňa 17.02.2019, že k zriadeniu vecného bremena malo dôjsť v roku 1989 na základe ústnej dohody. Toto zopakoval aj na pojednávaní dňa 10.10.2019, a to tak, že uviedol, že všetko, čo je uvedené v žalobe je pravda. Podľa žaloby mal totiž žalovaný 3/ neprijat' peňažné plnenie od žalovanej 1/ z titulu finančného vyporiadania BSM za predpokladu, že bude zriadené vecné bremeno aj v prospech žalobkyne. Ale samotný žalovaný 3/ na tom istom pojednávaní uviedol, že žalovanú 1/ viackrát vyzýval po roku 1989 na zaplatenie vyrovnávacieho podielu z titulu vyporiadania BSM. Preto tvrdenie žalobkyne ako aj žalovaného 3/ ohľadne údajného zriadenia vecného bremena alebo nejakej dohody o užívaní z roku 1989 nemôže byť pravdivé. Na druhej strane vyjadrenia žalovaný 3/ uviedol, že k zriadeniu práva doživotného bývania a užívania malo dôjsť až v roku 1994, a to po ukončení súdneho konania 01.07.1994, ktorým súd jeho žalobu zamietol a on sa vzdal finančných prostriedkov prevyšujúcich sumu 200.000 SKK za podmienky práva doživotného bývania a užívania domu v prospech žalobkyne. Rok na to (1995) podal žalovaný 3/ žalobu, ktorú odôvodňuje tým, citujú zo zápisnice z pojednávania : „pôvodne som bol rozhodnutý peniaze si od manželky vymôcť súdnou cestou, ale dal som na právne rady Dr. Sojku, ktorý mi povedal, že prehlásenie zo dňa 17.07.1989 je neplatný kus papiera, ceny idú hore a ja si budem môcť uplatniť reálnu hodnotu polovice domu, podľa nových platných predpisov.“ Čiže žalobou z roku 1995 nepriamo žiada vlastne práve tie finančné prostriedky prevyšujúce dohodnutú sumu. Čiže logicky jeho tvrdenie z roku 2019, že sa vzdal finančnej kompenzácie pod podmienkou, že

bude zriadené vecné bremeno je nepravdivé a účelové tvrdenie. Obaja tieto rozpory nevedeli vysvetliť. Žalovaný 3/ ani nemohol zriadiť akékoľvek vecné bremeno na pozemkové nehnuteľnosti (žalobkyňa v návrhu navrhuje určiť vecné bremeno aj na pozemky), nakoľko on nikdy vlastníkom týchto pozemkov nebol. Tiež v roku 1994 už nebol vlastníkom ani rodinného domu so súpisným číslom 408. Zo žaloby vyplýva, že vecné bremeno malo vzniknúť v prospech detí žalovanej. Žalovaný 2/ však kategoricky odmieta, že by jeho rodičia niekedy zriadili akékoľvek vecné bremeno v jeho prospech alebo v prospech žalobkyne. Tak isto žalovaná 1/ odmieta, že by niekedy zriadila vecné bremeno. O to zvláštnejšie je, že žalobkyňa sa nikdy na pojednávaní ani nespýtali či zriadila žalovaná 1/ vecné bremeno, ak áno kedy, v prospech koho atď. Žalobu a vyjadrenie zo dňa 17.02.2019 spísal svedok Z.. T. W.. Z uvedeného dôvodu spochybňujú hodnotnosť tohto svedka. Podľa § 101 OZ právo na odstúpenie od zmluvy je majetkovým právom, ktoré sa premlčuje za tri roky odo dňa, kedy ho bolo možné vykonať prvýkrát. Žalovaná 1/ bola povinná vyplatiť žalovaného 3) sumou 150.000 SKK do 01.05.1990. Nakoľko ku dňu 01.05.1990 nedisponovala predmetnými finančnými prostriedkami, žalovaný 3/ ju po 01.05.1990 vyzval, aby peniaze uhradila do 31.12.1990. To znamená, že právo žalovaného 3/ na odstúpenie od zmluvy sa premlčalo ešte v deväťdesiatych rokoch minulého storočia. Poukázali na tvrdenie žalobkyne v žalobe, kedy podľa žalobkyne žalovaný 3/ údajne odmietol prijať peňažné plnenie z titulu vyporiadania BSM od žalovanej 1/. To znamená, že v tomto prípade by trojročná premlčacia doba na odstúpenie od zmluvy začala plynúť už od 17.07.1989. Žalovaná 1/ a žalovaný 2/ týmto vzniesli námietku premlčania ohľadne práva žalovaného 3/ odstúpiť od dohody o vyporiadaní BSM. Žalovaná 1/ nemá pasívnu legitímáciu, nakoľko previedla ešte v roku 2016 žalované nehnuteľnosti na žalovaného 2/. S prihladením na neúčinnosť odstúpenia od zmluvy z dôvodu jeho premlčania, ktoré premlčanie sa uskutočnilo minimálne pred 25 rokmi, žalovaný 3/ tiež nemá pasívnu legitímáciu. Žalovaný 2/ nadobudol vlastnícke právo k predmetným nehnuteľnostiam na základe darovacej zmluvy a zmluvy o zriadení vecného bremena zo dňa 16.11.2015, návrh na vklad bol podaný 30.05.2016, pričom vklad vlastníckeho práva v prospech žalovaného 2/ bol povolený dňa 16.06.2016. Žalovaný 3/ chcel odstúpiť od dohody z roku 1989 až v roku 2017. Aj napriek tomu, že je jednoznačné, že právo na odstúpenie zo strany žalovaného 3/ sa dávno premlčalo, aj z tohto vyplýva, že žalovaný 2/ nadobudol nehnuteľnosti rok predtým než žalovaný 3/ odstúpil (resp. chcel odstúpiť) od dohody z roku 1989. To znamená, že žalovaný 2/ dobromyseľne nadobudol vlastnícke právo. Krajský súd Trnava na základe Uznesenia zo dňa 24.11.2015 č.k. 25Co/614/2015-34 uviedol, že snaha žalovanej 1/, aby žalobkyňa „vyprázdnila“ dom, by mohla odporovať dobrým mravom. Avšak ako to krajský súd uviedol, pre prijatie takýchto záverov nie je dostatok dôkazov. Ako vyplynulo z výpovedí či už žalobkyne alebo žalovanej 1/ a tiež žalovaného 2/, žalobkyňa opustila dom so súpisným číslo XXX dobrovoľne. Žalovaná 1/ nikdy nevyzývala žalobkyňu k odchodu. Toto nikdy neuvádzala ani žalobkyňa. Žiadne dôkazy ohľadne násilného (či už fyzického alebo psychického) vystaňovania v rámci súdneho konania produkované neboli. V čase odchodu mala žalobkyňa 42 rokov, podľa jej slov bola od roku 1991 vydatá a od roku 1989 bola zamestnaná. Jej manžel tiež pracoval. Jej zdravotný stav bol dobrý. Samotná žalobkyňa na pojednávaní zo dňa 03.05.2018 priznala, že opustila dom týždeň predtým, než jej bol zrušený trvalý pobyt. To znamená, že nemohlo dôjsť k násilnému odchodu z domu. Čiže v tomto prípade by skôr v rozpore s dobrými mravmi bolo to, ak by rodičia naďalej mali zabezpečovať celkovú starostlivosť o svoje deti, ktoré sú už plnoleté a sú schopné aj podľa zákona sa o sebe postarať. Čo sa týka eventuálneho rozhodnutia, ktoré navrhuje žalobkyňa, súd nemá právomoc rozhodovať o právach a povinnostiach tretích osôb, ktorí nie sú účastníkmi tohto konania. Navrhujú, aby súd žalobu v celom rozsahu zamietol a žalovaným 1) a 2) priznal náhradu trov konania vo výške 100%.

23. Žalovaný 3/ doručil súdu písomné vyjadrenie dňa 04.02.2020, ktorú vzhľadom na výzvu súdu, súd posudzoval ako záverečnú reč. Žaloba je podľa žalovaného 3/ dôvodná. Došlo k porušeniu vzájomnej dohody o vyporiadaní BSM dňa 17.07.1989, ktorú uzavrel so žalovanou 1/ zrejme z dôvodu, že inicioval súdne konanie o zrušenie podielového spoluvlastníctva k rodinnému domu súp. č. XXX v k.ú. R.. Vzdal sa finančnej kompenzácie vyporiadania BSM za podmienky práva doživotného užívania a bývania v dome žalobkyňou, na ktorom sa so žalovanou 1/ dohodli. Peniaze mu neboli vyplatené žalovanou 1/ do 01.05.1990, ani do 31.12.1990, ani doteraz. Žalovaná 1/ porušila dohodu tým, že zrušila žalobkyňu trvalý pobyt a vymenila dňa 04.08.2015 všetky zámky. Nie je pravdivé tvrdenie, že žalobkyňa sa odsťahovala. Odniesla si len niektoré veci, ale už jej nebolo umožnené sa vrátiť. Uvedeným konaním sa žalobkyňa dopustila konania v rozpore s dobrými mravmi (§ 3 OZ). V rodinnom dome bývala žalobkyňa nepretržite 38 rokov s presvedčením, že dom môže doživotne užívať, preto doň so svojim manželom aj investovala. Žalovaná 1/ bez toho, aby žalovaného 3/ vyplatila, resp. bez dohody s ním, previedla dom na žalovaného 2/. Poukázal na zápisnicu z pojednávania v konaní vedenom na tunajšom súdu pod sp. zn. 5C/23/94, na str. 3 zo dňa 20.05.1994, kde žalovaná 1/ uviedla, že deťom nechá všetko, a že žalovaného 3/

vyplatila dňa 20.12.1990 takým spôsobom, že mu poslala telegram, čiže podľa žalovaného 3/ klamala súd. Potvrdil, že za ním prišli do Bánoviec nad Bebravou syn s dcérou, ale nemohol ísť do Galanty, lebo bol chorý. Navrhol žalovanej 1/, aby mu poslala doporučený list a následne sa dostaví k notárovi, resp. advokátovi, na matriku, aby prevzal peniaze. Do dnešného dňa sa tak nestalo. Poukázal na zápisnicu z pojednávania v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 12C/25/95, na str. 2 zo dňa 18.07.1995, kde žalovaná 1/ uviedla, že pohľadávka žalovaného 3/ je premlčaná a teraz nie je ochotná poskytnúť žiadne plnenie z titulu zaniknutého BSM. Poukázal na zápisnicu z pojednávania v tomto konaní zo dňa 10.10.2019, kde žalovaná 1/ uviedla, že mu nevyplatila 150.000 SKK. Žalovaná 1/ následne dom previedla darovacou zmluvou na žalovaného 2/, ktorý dar prijal, pričom vedel, že rodičia sa nevyporiadali. Teda neprijal dar v dobrej viere a dobromyseľne. Po porušení dohody, morálnych zásad a následnom prevode Nehnutelností zo strany žalovanej 1/ na žalovaného 2/, presne po 28 rokoch, odstúpil od dohody o vyporiadaní BSM k rodinnému domu súp. č. XXX, v k.ú. Pata s odkazom na § 48, § 107 ods. 3, § 457 Občianskeho zákonníka, ako aj na konštantnú judikatúru a uznesenie NS SR sp. zn. 2 Mcdo 15/2012. Žalovaná 1/ sa neodšťahovala do domu syna, aby sa vyhla konfliktom, ale preto, lebo jeho dom viackrát vykradli. Žalovaná 1/ požadovala od žalobkyne, aby sa rozviedla s tvrdením, že cigáni nedostanú nič. Nie je pravdivé tvrdenie, že sa požíval alkohol. Žalobkyňa je v podstate abstinent a jej manžel pracoval ako vodič kamiónu a v dome sa zdržiaval len málo. Žalovaná uviedla, že žalobkyňa bývala v dome 24 rokov, čo nie je pravda, bolo to 38 rokov. Žalovaná 1/ sa nevedela vyjadriť k tomu, či vie vydokladovať telegram, čo mala poslať žalovanému 3/. Doteraz nepodal žalobu o určenie vlastníckeho práva. Poukázal na necharakternosť syna, ktorý sa vyjadril, že žalovaná 1/ nezriadila vecné bremeno. Neodpovedal na otázku, ako mohol prijať dar, keď sa rodičia nevyporiadali. Pokiaľ žalovaný 3/ uviedol nejaké nezrovnalosti, je to pre dlhé časové obdobie, je potrebné sa zamerať na podstatu. Vlastnícke právo sa nepremlčuje, preto namietané premlčanie v tomto prípade neplatí. Súhlasil s výpoveďou Ing. W.. V ďalšej časti sa žalovaný 3/ obsiahlo vyjadruje k záverom súdu v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 5C/23/94 a postupu katastrálneho odboru Galanta, ktoré však nie sú nijak relevantné pre posúdenie veci, keďže súd v tomto konaní nemá právomoc akokoľvek revidovať postup, resp. rozhodnutie orgánu verejnej moci. Z uvedeného dôvodu súd zhrnul len tú časť záverečnej reči, ktorá sa týka merita veci. Žalovaný 3/ navrhuje žalobe vyhovieť v celom rozsahu. Na pojednávaní dňa 05.03.2020 žalovaný písomne doplnil svoju záverečnú reč tak, že pri rozvoze bola žalobkyňa maloletá. Mali v tom hektickom čase spisovať písomnú zmluvu o doživotnom bývaní alebo o tom, že maloletej zoberú strechu nad hlavou? Žalovaná 1/ to sľúbila aj otcovi, ktorý bol v tomto smere spravodlivý. Tento rodinný problém trvá už 31 rokov a on mal vo februári už 74 rokov. V podaní doručenom súdu dňa 09.03.2020 žalovaný 3/ namieta, že právny zástupca žalovanej 1/ a žalovaného 2/ účelovo nespĺnil výzvu súdu na pojednávaní dňa 20.01.2020 predložiť aj zápisnice (opis) z pojednávania v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 12C/25/95 a žiadal, aby súd vyvodil dôsledky. Súd však na uvedenom pojednávaní vyzval právneho zástupcu žalovanej 1/ a žalovaného 2/, aby doručil jedno vyhotovenie listín, na ktoré sa odvolal na pojednávaní, a ktoré súd v jednom vyhotovení odovzdal žalobkyňi a žalovanému 3/, pričom súd tým pádom nemal predmetné listiny k založeniu do spisu. Preto bol právny zástupca žalovanej 1/ a žalovaného 2/ vyzvaný, aby doručil tieto listiny aj súdu. Je pritom právom každej strany rozhodnúť sa pri prekladaní návrhu na vykonanie dôkazu (tak ako v tomto prípade), na ktorú časť listiny poukáže, resp. v akom rozsahu ju predloží.

24. Na pojednávaní dňa 21.05.2020 strany nemali žiadne návrhy na doplnenie dokazovania, preto súd vyhlásil dokazovanie za skončené a odročil pojednávanie na 22.06.2020, kedy vyhlásil rozsudok tak ako to vyplýva z jeho výrokovej časti.

25. Súd sa oboznámil najmä s nasledovnými listinnými dôkazmi: list vlastníctva č. XXX, k.ú. Pata z internetového portálu zo dňa 10.09.2015, 04.10.2017 a 25.02.2019, prehlásenie H. F. a K. F. zo dňa 17.07.1989, potvrdenie Obce Pata zo dňa 07.09.2015 o zrušení trvalého pobytu žalobkyňi, odstúpenie H. F. od vzájomnej dohody o vyporiadaní BSM k rodinnému domu zo dňa 11.07.2017 spolu s podacím lístkom a doručenkou do vlastných rúk, sobášny list žalobkyne a Z. U., návrh na zrušenie zápisu k rodinnému domu, súpisné číslo XXX, k.ú. Pata, žalovaného 3/ zo dňa 08.07.2019 vrátane príloh, začatie konania po oprave chyby zo strany Okresného úradu Galanta zo dňa 15.07.2019, písomné vyjadrenie žalovanej 1/ k návrhu na začatie konania o oprave chyby zo dňa 29.07.2019 vrátane príloh, rozhodnutie Okresného úradu Galanta zo dňa 11.09.2019 o zamietnutí návrhu žalovaného 3/ na opravu chyby vo vzťahu k rodinnému domu súpisné číslo XXX, k.ú. Pata, odvolanie sa proti predmetnému rozhodnutiu zo dňa 30.09.2019, rozhodnutie odboru opravných prostriedkov Okresného úradu Trnava zo dňa 27.12.2019, ktorým bolo potvrdené vyššie špecifikované rozhodnutie Okresného

úradu Galanta, zápisnica o pojednávaní na Okresnom súde Galanta sp.zn. 5C/23/94 zo dňa 20.05.1994, zápisnica o pojednávaní na Okresnom súde Galanta sp.zn 12C/25/95 zo dňa 18.07.1995, rozsudok Okresného súdu Galanta č.k. 5C/23/94-50 zo dňa 01.07.1994, vyjadrenie žalovanej 1/ v konaní na Okresnom súde Galanta sp.zn. 5C/23/94 zo dňa 16.05.1994, rozsudok Okresného súdu Galanta č.k. 12C/25/95-23 zo dňa 18.07.1985, vyjadrenie žalovanej 1/ v konaní vedenom na Okresnom súde Galanta sp.zn. 12C/25/95 zo dňa 18.05.1995, rozsudok Krajského súdu v Bratislave o odvolaní voči rozsudku Okresného súdu Galanta č.k. 12C/25/95-23 zo dňa 07.11.01995, zápisnice o pojednávaní v konaní na Okresnom súde Galanta vedenom pod spisovou značkou 12C/25/95 zo dňa 23.05.1995, 13.06.1995, dňa 04.07.1995, dňa 18.07.1995, spis Okresného súdu Galanta sp. zn. 5C/23/1994.

26. V prehlásení H. F. a K. F. zo dňa 17.07.1989 (č.l. 7) sa uvádza „...týmto prehlasujeme, že sme sa navzájom dohodli o vysporiadaní rodinného domu, nadobudnutého počas trvania manželstva tak, že K. F. vyplatí H. F. polovicu rodinného domu v sume 200.000 Kčs/slovom.../. Z tejto sumy necháva H. F. sumu 25.000 Kčs synovi N. a 25.000 Kčs dcére D.. Sumu 150.000 Kčs vyplatí K. F. H. F. do 1. mája 1990.“ Prehlásenie je datované 17.07.1989, v Pate a podpísané prehlasujúcimi. Text prehlásenia nebol medzi stranami sporný.

27. Z potvrdenia Obce Pata zo dňa 07.09.2015 (č.l. 8) vyplýva, že dňom 03.09.2015 bol žalobkyni, ďalej Q. U. a Y. R. zrušený trvalý pobyt na adrese T. XXX/XX, R..

28. Z odstúpenia od vzájomnej dohody z 17.07.1989 o vyporiadaní BSM k rodinnému domu súp. č. XXX, ktorý sa nachádza na parcele č. 6314/23 v k.ú. Pata zo dňa 11.07.2017, adresovaného žalovanej vyplýva, že H. F. odstúpil od predmetnej dohody pre dlhodobé permanentné odsúvanie a nesplnenie nezaplateného dlhu žalovanou 1/, keďže z titulu vyporiadania mala žalovaná 1/ zaplatiť H. F. finančnú kompenzáciu v hodnote 1 rodinného domu do 01.05.1990. Predmetné odstúpenie bolo žalovanej doručené dňa 17.07.2017. Obsah odstúpenia od dohody o vyporiadaní BSM a jeho doručenie neboli v konaní sporné.

29. Zo sobášneho listu z knihy manželstiev matričného úradu Zemianske Sady, zväzku III, ročníka 1991, str. 8, por. č. 11 vyplýva, že žalobkyňa uzavrela manželstvo s Z. U. dňa XX.XX.XXXX.

30. Žalovaný 3/ doručil Okresnému úradu Galanta, katastrálny odbor návrh na zrušenie zápisu práva k nehnuteľnosti (odstránenie chyby - nezákonnosti) 1 rodinného domu v Pate, LV č. XXX na žalovanú 1/. Okresný úrad Galanta, katastrálny odbor začal konanie o oprave chyby, čo oznámil žalovaným upovedomením zo dňa 15.07.2019. Okresný úrad Galanta, katastrálny odbor rozhodnutím zo dňa 11.09.2019 predmetný návrh zamietol. Okresný úrad Trnava, odbor opravných prostriedkov rozhodnutím zo dňa 27.12.2019 rozhodnutie Okresného úradu Galanta, katastrálny odbor, potvrdil.

31. Z rozsudku Okresného súdu Galanta č.k. 12C/25/95-23 zo dňa 18.07.1995, právoplatného dňa 06.02.1996 vyplýva, že súd žalobu žalovaného 3/ proti žalovanej 1/ o neplatnosť dohody o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov po rozvoze zo dňa 17.07.1989 zamietol, ktorý rozsudok Krajský súd v Bratislave rozsudkom č.k. 17 Co/400/95 potvrdil.

32. Z listu vlastníctva č. XXX, okres Galanta, obec Pata, k.ú. Pata súd zistil, že žalovaný 2/ je vlastníkom rodinného domu súp. č. XXX, na parcele č. 6314/23, pozemkov - zastavané plochy a nádvorí, parcela č. 6314/6 o výmere 460 m² a č. 6314/23 o výmere 142 m², a to na základe darovacej zmluvy a zmluvy o zriadení vecného bremena V 2422/2016, pričom vklad bol povolený dňa 16.06.2016. V časti „farchy“ je zapísaný pod V 2422/2016 vklad povolený dňa 16.06.2016, zriadenie vecného bremena - práva doživotného užívania darovaných nehnuteľností v prospech žalovanej 1/. Z listu vlastníctva č. XXXX, okres Galanta, obec Pata, k.ú. Pata súd zistil, že žalovaný 2/ je vlastníkom pozemkov - záhrady, parcela č. XXXX/X o výmere 417 m² a č. 6314/27 o výmere 112 m², a to na základe kúpnej zmluvy V 5200/2015, vklad povolený dňa 12.1.2016.

33. Súd na danú vec aplikoval nasledovné právne normy:

Podľa § 162 ods. 1 písm. a) zákona č. 160/2015 Z.z., Civilný sporový poriadok v platnom znení (ďalej len „CSP“), súd konanie preruší, ak rozhodnutie závisí od otázky, ktorú nie je v tomto konaní oprávnený

riešiť. Podľa ods. 3, o zamietnutí návrhu na prerušenie konania súd rozhodne spolu s rozhodnutím vo veci samej.

Podľa § 164 CSP, ak súd neurobí iné vhodné opatrenia, môže konanie prerušiť, ak prebieha súdne alebo správne konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu, alebo ak súd dal na také konanie podnet.

Podľa § 70 ods. 1 zákona č. 162/1995 Z.z., o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon), údaje katastra uvedené v § 7 sú hodnoverné, ak sa nepreukáže opak.

Podľa § 470 ods. 2 CSP, právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Ak sa tento zákon použije na konania začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, nemožno uplatňovať ustanovenia tohto zákona o predbežnom prejednaní vecí, popretí skutkových tvrdení protistrany a sudcovskej koncentracii konania, ak by boli v neprospech strany.

Podľa § 80 písm. c) zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení účinnom v čase podania žaloby, návrhom na začatie konania možno uplatniť, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem.

Podľa § 48 ods. 1 a 2 zákona č. 40/1964 Zb., Občiansky zákonník (ďalej len „OZ“) v znení účinnom k 17.07.1989, od zmluvy môže účastník odstúpiť, len ak je to v tomto zákone ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté. Odstúpením od zmluvy sa zmluva od začiatku zrušuje, ak nie je právnym predpisom ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté inak.

Podľa § 49 ods. 1 až 3 OZ v znení účinnom k 17.07.1989, účastník, ktorý konal v omyle, ktorý druhý účastník vyvolal alebo ktorý musel byť druhému účastníkovi známy, má právo od zmluvy odstúpiť, ak sa omyl týka takej okolnosti, že by bez neho k zmluve nedošlo. Ak bol omyl druhým účastníkom vyvolaný úmyselne, má účastník, ktorý konal v omyle, právo odstúpiť od zmluvy, nech ide o akýkoľvek omyl. Právo odstúpiť od zmluvy má i ten účastník, ktorý ju uzavrel v tiesni za nápadne nevýhodných podmienok.

Podľa § 39 OZ v znení účinnom k 17.07.1989, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči záujmom spoločnosti.

Podľa § 135b OZ v znení účinnom k 17.07.1989, vecné bremená obmedzujú vlastníka nehnuteľnej veci a toho, komu patrí právo osobného užívania pozemku, v prospech niekoho iného tak, že sú povinní niečo trpieť, niečo konať alebo niečoho sa zdržať. Práva zodpovedajúce vecným bremenám sú spojené buď s vlastníctvom určitej nehnuteľnosti, alebo s osobným užívaním určitého pozemku, alebo patria určitej osobe.

Podľa § 135c ods. 1 OZ v znení účinnom k 17.07.1989, vecné bremená vznikajú zo zákona, rozhodnutím oprávneného orgánu, písomnou zmluvou a na základe závetu; právo zodpovedajúce vecnému bremenu možno nadobudnúť aj výkonom práva (§ 135a). Na účinnosť zmluvy, z ktorej sa nadobúdajú práva zodpovedajúce vecným bremenám, je potrebná jej registrácia štátnym notárstvom.

Podľa § 40 ods. 1 OZ v znení účinnom k 17.07.1989, ak právny úkon nebol urobený vo forme, ktorú vyžaduje zákon alebo dohoda účastníkov, je neplatný.

Podľa § 134 OZ, oprávnený držiteľ sa stáva vlastníkom veci, ak ju má nepretržite v držbe po dobu troch rokov, ak ide o huteľnosť, a po dobu desať rokov, ak ide o nehnuteľnosť.

Podľa § 101 ods. 1 a 2 OZ v znení k 01.01.1991, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať. Premlčujú sa všetky majetkové práva s výnimkou vlastníckeho práva, práv osobného užívania bytov a pozemkov, obmedzenia prevodu nehnuteľností, ako aj práva z vkladov na vkladnej knižke alebo na bežnom účte, pokiaľ vkladový vzťah trvá. Nepremlčuje sa tiež právo na uzavretie dohody o osobnom užívaní pozemku podľa § 135a ods.

2. Podľa § 101 predmetného zákona, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

Súd pri aplikovaní vyššie citovaných noriem a na základe vykonaného dokazovania dospel k nasledovným skutkovým a právnym názorom:

34. Žalobkyňa navrhla súdu prerušiť konanie s odkazom na § 162 ods. 1 písm. a) CSP (bod 6 rozsudku), ktoré určuje súdu konanie obligatórne prerušiť. Súd je však toho názoru, že účinky odstúpenia od dohody o vyporiadaní BSM zo strany žalovaného 3/ môže súd posúdiť aj v tomto konaní ako predbežnú otázku s ohľadom na pasívnu legitimitáciu žalovaných. Do úvahy pripadá aplikácia § 164 CSP, podľa ktorého môže súd fakultatívne prerušiť konanie, pokiaľ prebieha súdne, resp. správne konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu, alebo ak súd dal na také konanie podnet. Keďže ku skončeniu dokazovania žiadne takéto konanie neprebiehali, súd nemal dôvod vyhovieť návrhu žalobkyne na prerušenie konanie, preto tento návrh vo výroku I. zamietol.

35. Žalobkyňa navrhuje eventuálny petit. O taký petit ide v prípade, ak žalobca žiada zaviazat' žalovaného na jeden druh plnenia a len ak objektívne nebude možné vyhovieť prvému petitu, žiada ho zaviazat' „in eventum“ na iné plnenie. Podstatou eventuálneho petitu je návrh na prisúdenie (iba) jedného nároku. Ak súd dospeje k záveru o existencii okolností opodstatňujúcich petit v jeho druhej eventualite, rozhoduje podľa nej a prvý petit návrhu zamietne. Naopak, ak súd rozhodne podľa prvej eventuality petitu, o druhej už nerozhoduje. Vzájomný vzťah oboch petitov je teda daný tým, že súd sa môže zaoberať a rozhodovať o druhom (eventuálnom) petite až potom, kedy je zistená a preukázaná neodôvodnenosť alebo neopodstatnenosť plnenia v zmysle prvého petitu. /opierajúc sa o rozhodnutie NS SR sp. zn. 3 Cdo 347/2009/

36. Súd preto najprv posudzoval opodstatnenosť prvého navrhovaného žalobného petitu (bod 14 rozsudku). Keďže žaloba bola podaná za účinnosti predchádzajúceho procesného kódexu, súd z dôvodu právnej istoty posudzoval splnenie podmienok žaloby podľa predchádzajúcej právnej úpravy. Jednou z podmienok určujúcej žaloby je preukázanie naliehavého právneho záujmu. Žalobkyňa vidí naliehavý právny záujem v tom, že žalovaná vykonáva úkony smerujúce k scudzeniu Nehnuteľností, pričom ich prevodom by sa značne oslabil pozícia žalobkyne a vymožitelnosť práva nadobudnutého vydržaním voči budúcemu vlastníkovi. Podľa ustálenej súdnej praxe je naliehavý právny záujem tam, kde by sa bez tohto určenia postavenie žalobcu stalo neistým, alebo bez tohto určenia bolo ohrozené jeho právo. V súlade s konštantnou judikatúrou, je na požadovanom určení vždy naliehavý právny záujem, ak má byť súdne rozhodnutie určujúce vlastnícke právo, resp. právo zodpovedajúce vecnému bremenu zaznamenané do katastra nehnuteľností a týmto spôsobom dosiahnutý stav súladu medzi právnym stavom a stavom zapísaným v katastri nehnuteľností (porovnaj napr. rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Cdo 56/2003). Tým viac to platí v prípade, že odstránenie spornosti a ochranu svojich práv nemôže žalobca dosiahnuť inak. Na základe uvedeného súd dospel k záveru, že žalobkyňa má naliehavý právny záujem na určení v zmysle prvého žalobného petitu vo výroku I. Čo sa týka výroku II. žalobného prvého návrhu a druhého žalobného návrhu v oboch jeho výrokoch, v danom prípade podľa názoru súdu existuje naliehavý právny záujem na takomto určení, keďže medzi stranami existuje spor a právna neistota o tom, či žalobkyňa spolu s rodinou bola neoprávnene donútená opustiť rodinný dom súp. č. 408, spolu s pozemkami s poukazom na všetky okolnosti a či je oprávnená užívať Nehnuteľnosti z morálnych dôvodov.

37. Súd ako druhú otázku skúmal pasívnu legitimitáciu žalovaných. Práv vyplývajúcich z oboch žalobných návrhov je možné sa účinne domáhať iba voči vlastníkovi, keďže vecné bremená, resp. práva užívania nehnuteľností, obmedzujú vlastníka nehnuteľnej veci v prospech niekoho iného tak, že je povinný niečo trpieť, niečoho sa zdržať alebo niečo konať. Údaje katastra o právach k nehnuteľnostiam, údaje o vlastníkovi nehnuteľnosti a o inej oprávnenej osobe, sú hodnoverné, ak sa nepreukáže opak. Vlastníkom Nehnuteľností je žalovaný 2/. Medzi stranami nebolo sporné, že dňa 17.07.1989 žalovaná 1/ a žalovaný 3/ uzatvorili dohodu o vyporiadaní BSM (bod 26 rozsudku), a že žalovaný 3/ od tejto dohody odstúpil (bod 28 rozsudku). Predmetné odstúpenie bolo žalovanej 1/ doručené dňa 17.07.2017. Odstúpenie od zmluvy je spravidla jednostranným právnym úkonom účastníka zmluvy, na platnosť a účinnosť ktorého sa vyžaduje splnenie všetkých náležitostí ako pri iných prejavoch vôle. Nemožno vylúčiť, aby sa účastníci dohodli na odstúpení od zmluvy aj vtedy, keď to zákon neustanovuje alebo keď sa o tom vopred nedohodli. Vychádza sa z toho, že takúto dohodu účastníkov o odstúpení od zmluvy zákon nezakazuje, a

preto je prípustná. Takáto dohoda o možnosti odstúpiť od dohody nevyplýva z dohody o vyporiadaní BSM a existenciu takejto dohody strany ani netvrdili. Ak dôjde k platnému (účinnému) odstúpeniu od zmluvy, zmluva sa od začiatku zrušuje. Odstúpiť možno iba od zmluvy, ktorá bola platne uzavretá, a preto len takú zmluvu možno zrušiť odstúpením od nej. O tom, že dohoda o vyporiadaní BSM je platným právnym úkonom už bolo právoplatne rozhodnuté súdom. Oprávnenie odstúpiť od zmluvy má aj účastník, ktorý ju uzavrel v omyle alebo v tiesni za nápadne nevýhodných podmienok (podľa úpravy účinnej v čase uzatvorenia dohody o vyporiadaní BSM). Tak ako to vyplýva z obsahu odstúpenia, žalovaný 3/ odstúpil od dohody pre dlhodobé permanentné odsúvanie a nesplnenie nezaplateného dlhu žalovanou 1/, keďže z titulu vyporiadania mala žalovaná 1/ zaplatiť H. F. finančnú kompenzáciu v hodnote 1 rodinného domu do 01.05.1990. Teda žalovaný 3/ konanie v omyle, či tieseň nepožal do obsahu odstúpenia. Žalovaný 3/ v konaní uvádzal, že sa cíti oklamáný manželkou, nedostal ani korunu a manželka porušila dohodu, podľa ktorej mala prenechať Nehnuteľnosti deťom. Vo svojom výsluchu žalovaný 3/ uviedol, že so žalovanou 1/ sa ústne dohodli na zriadení vecného bremena v roku 1994 (i keď zároveň tvrdil, že k nej došlo už v roku 1989..), a to po skončení súdneho konania o zrušenie ich podielového spoluvlastníctva. Svedok Z. W. vo svojom výsluchu uviedol, že po pojednávaní v 1994 sa mal žalovaný 3/ vzdať finančnej kompenzácie za vyporiadanie BSM kvôli deťom. Z uvedeného je zrejmé, že v čase uzatvorenia dohody o vyporiadaní BSM, nekonal žalovaný 3/ v omyle, že sa vzdáva finančnej kompenzácie z dôvodu, že žalovaná 1/ prenechá rodinný dom deťom. Žalovaný 3/ mal právo domáhať sa plnenia voči žalovanej 1/ podľa znenia dohody. Ak by aj žalovaná nebola dobrovoľne plnila, nemožno túto skutočnosť vnímať ako konanie žalovaného 3/ v omyle, resp. v tiesni za nápadne nevýhodných podmienok. Následné ohodnotenie rodinného domu v roku 1994, ktoré bolo vyššie ako bola cena určená v roku 1989 pri uzatváraní dohody o vyporiadaní BSM, nie je dôkazom o tom, že podmienky v čase uzavretia dohody boli nápadne nevýhodné, a to aj s prihliadnutím na skutočnosť, že pozemok pod rodinným domom bol v tom čase výlučným vlastníctvom žalovanej 1/. Z uvedeného vyplýva, že nebola naplnená ani jedna z podmienok na platné a účinné odstúpenie od dohody o vyporiadaní BSM, ktoré zákon predpokladá. Žalovaná 1/ a žalovaný 2/ namietli premlčanie práva žalovaného 3/ odstúpiť od dohody, keďže v konaní nebolo sporné (viď. výsluchy žalovanej 1/ a žalovaného 3/), že dodatočná lehotá na plnenie finančnej kompenzácie z titulu vyporiadania BSM k rodinnému domu súp. č. XXX, v k.ú. Pata, bola do 31.12.1990. Predmetné odstúpenie bolo žalovanej 1/ doručené dňa 17.07.2017. Judikatúra je v tejto problematike dlhodobo konzistentná a jednoznačne považuje právo na odstúpenie od zmluvy za majetkové právo. Odstúpením od zmluvy sa zasahuje do majetkových práv zmluvných strán, preto sa právo odstúpiť od zmluvy premlčí za tri roky odo dňa, kedy ho bolo možné vykonať prvýkrát. V danom prípade však ani neboli splnené zákonné podmienky na odstúpenie od zmluvy, preto je odstúpenie nutné považovať za neplatný právny úkon, pretože obchádza zákon. Aj v prípade, že by sa jednalo o platný právny úkon, právo odstúpiť od zmluvy by bolo premlčané, pretože právo domáhať sa plnenia z titulu dohody o BSM, resp. uplatniť sankcie v podobe odstúpenia od zmluvy z titulu nezaplatenia dlhu včas, bolo možné uplatniť prvýkrát už 01.01.1991, a teda k jeho premlčaniu došlo už v roku 1994. Vzhľadom na uvedené súd vyhodnotil odstúpenie ako neplatný právny úkon, preto žalovaný 3/ nie je v tomto konaní pasívne vecne legitimovaný a súd voči nemu žalobu v celom rozsahu zamietol. Žalovaná 1/ nie je vlastníčkou Nehnuteľností a ani v prípade platného odstúpenia od dohody o vyporiadaní BSM by sa ňou nestala, keďže „svoju“ časť previedla na syna v roku 2016, preto nie je ani ona pasívne vecne legitimovaná a súd voči nej žalobu tiež v celom rozsahu zamietol.

38. Práva zodpovedajúce vecným bremenám sú spojené buď s vlastníctvom určitej nehnuteľnosti alebo patria určitej osobe (§ 151n a nasledujúce OZ). Právnym dôvodom vzniku vecného bremena môže byť, rovnako ako u vlastníckeho práva zmluva, dedenie, rozhodnutie príslušného orgánu, zákon a vydržanie. Oprávnenie zodpovedajúce vecnému bremenu teda možno nadobudnúť aj vydržaním. Predpokladom tohto spôsobu nadobudnutia je nepretržitý výkon práva po dobu najmenej desať rokov, ak sú splnené aj ostatné podmienky podobné vydržaniu vlastníckeho práva, uvedené v § 134 OZ. Zákonnými podmienkami vydržania sú oprávnená držba, uplynutie zákonom určenej vydržacej doby a spôsobilý predmet vydržania. /opierajúc sa napr. o rozsudok Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 5 Cdo 260/2008, zo dňa 10. decembra 2008/ Od 01.01.1992 nemôže dobrú vieru určitého subjektu v to, že vykonáva právo zodpovedajúce vecnému bremenu, zakladať zmluva, na základe ktorej nebol povolený vklad do katastra nehnuteľností. /rozsudok Najvyššieho súdu SR z 22. februára 2018, sp. zn. 3 Cdo 147/2016/

39. Vo vzťahu k prvému žalobnému petitu vo výroku I. voči žalovanému 2/, súd poukazuje na uznesenie Krajského súdu v Trnave č.k. 26Co/614/2015-34 zo dňa 24.11.2015 o odvolaní sa proti

zamietnutiu návrhu žalobkyne na nariadenie predbežného (neodkladného) opatrenia, ktorým by súd zakázal žalovanej nakladať s Nehnuteľnosťami a uložil jej povinnosť umožniť žalobkyni nerušený výkon užívacieho práva k Nehnuteľnostiam, kde sa konštatuje: „Základným rozlišujúcim kritériom dobromyseľnosti je, či vykonávateľ práva pri normálnej opatrnosti, ktorú možno so zreteľom na okolnosti daného prípadu rozumne od neho požadovať, mohol alebo nemohol mať pochybnosti o tom, že mu právo, ktoré vykonáva patrí, pričom dobromyseľnosť musí preukázať vykonávateľ práva v podobe zvyčajne nadobúdacieho titulu, i keď by bol neplatný alebo tzv. putatívny - domnelý. Navrhovateľka ale v danom prípade žiaden ani putatívny titul pre nadobudnutie ňou práva zodpovedajúceho vecnému bremenu v podobe práva užívať predmetné nehnuteľnosti v konaní ani len netvrdila, nieto ešte že by ho osvedčila, či preukázala. Dohoda o vzniku vecného bremena pritom musí mať písomnú formu (§ 151o ods. 1 OZ) pod následkom absolútnej neplatnosti (§ 40 ods. 1 OZ), okrem toho na nadobudnutie práva vecného bremena je potrebný vklad do katastra nehnuteľností (§ 151o ods. 1 OZ). Vzhľadom na citovaný text predmetného prehlásenia zo dňa 17.7.1989, o ktorý navrhovateľka svoj návrh opiera, prvostupňový súd správne uzavrel, že z neho, nevyplýva právo doživotného užívacieho práva pre navrhovateľku a jej brata, ako to tvrdila v podanom návrhu. Predmetná listina o vyporiadaní časti BSM medzi jej aktérmi, ani pri použití rozširujúceho výkladu nezakladá vecné bremeno užívania dotknutej nehnuteľnosti navrhovateľkou a ani vznik jej spoluvlastníckeho práva k predmetným nehnuteľnostiam. Prvostupňový súd preto v preskúmanom uznesení správne uzavrel, že navrhovateľka neosvedčila svoju dobromyseľnosť ako nevyhnutný predpoklad vydržania vecného bremena, keďže neosvedčila žiaden právny titul, ktorý by mohol zakladať u nej vznik domnienky, že jej právo užívania predmetného domu a príľahlých pozemkov patrí z titulu ňou tvrdeného vecného bremena. Navrhovateľka tým neosvedčila splnenie prvého zo základných predpokladov pre vyhovieť návrhu na nariadenie predbežného opatrenia a to osvedčenie danosti práva, ktorého určenia sa domáha žalobou vo veci samej.“ Súd konštatuje, že iná situácia nenastala ani po vykonaní dokazovania, keďže žalobkyňou a žalovaným 3/ tvrdená ústna dohoda o zriadení vecného bremena k rodinnému domu v prospech detí medzi žalovanou 1/ a žalovaným 3/ pri podpise dohody o vyporiadaní BSM dňa 17.07.1989 by nebola z pohľadu práva platná, keďže zákon na zriadenie vecného bremena vyžaduje písomnú formu. Vo výsluchu žalovaný 3/ uviedol, že k dohode o zriadení vecného bremena malo dôjsť v 1994, avšak vtedy už nebol vlastníkom a tiež z dokazovania nevyplývalo, že by žalovaná 1/ takéto právo zodpovedajúce vecnému bremenu zriadila, či ohľadne rodinného domu súp. č. XXX, resp. ohľadne pozemkov, keďže pred rokom 2016 bola výlučnou vlastníčkou pozemkov. Na základe uvedeného súd žalobu v časti prvého žalobného petitu vo výroku I. zamietol.

40. Vo vzťahu k prvému žalobnému petitu vo výroku II. voči žalovanému 2/, súd poukazuje na uznesenie Krajského súdu v Trnave č.k. 26Co/614/2015-34 zo dňa 24.11.2015: „V čase, keď bolo predmetné prehlásenie spísané, navrhovateľka mala 16 rokov a preto je dôvodné predpokladať, že nebola schopná sama sa živiť, v dôsledku čoho dotknuté nehnuteľnosti ako maloleté dieťa užívala spolu s matkou, ktorej podľa všetkého bola na čas po rozvoze zverená do výchovy. Navrhovateľka má síce v súčasnosti už 42 rokov, je manželkou, matkou i starou matkou, je dôvodné predpokladať, že už je schopná sama sa živiť (včítane zabezpečenia si vlastného bývania), napriek tomu odvolací súd nevyklučuje, že môžu byť dané také osobitné okolnosti predmetného prípadu, ktoré by odôvodňovali záver, že snaha odporkyne, aby navrhovateľka i s rodinou vyprázdnila rodičovský dom, by mohla odporovať dobrým mravom, prípadne by mohla byť označená ako zneužívanie vlastníckeho práva odporkyne; avšak pre prijatie takýchto záverov v obsahu spisu nie je zatiaľ dostatok dôkazov.“ Na základe uvedeného súd vykonal dokazovanie ohľadne okolností, za ktorých žalobkyňa prestala užívať rodinný dom súp. č. XXX s príľahlými pozemkami. Zo žiadneho dôkazu, okrem tvrdenia žalovaného 3/, nevyplýva, že by žalobkyňa násilne vystahovala žalobkyňu a jej rodinu. Žalovaný 3/ svoje tvrdenie nijak nepodložil. Žalobkyňa vo svojom výsluchu sama uviedla, že začala sťahovať veci z domu, pretože cítila, že sa niečo chystá. Pri sťahovaní vecí došlo ku konfliktu medzi žalobkyňou a žalovanou 1/, kedy žalobkyňa povedala žalovanej 1/, že vie o čo sa jedná a viac sa o tom s ňou baviť nebude. Žalobkyňa uviedla, že po ukludnení situácie mala záujem sa vrátiť do domu, ale žalobkyňa jej (aj dcére a vnučke) zrušila trvalý pobyt a vymenila zámky. Žalobkyňa po vystaňovaní vecí odišla k svedkovi Z. W. a následne do M. Y. k svokre (výpoveď žalobkyne a svedka Ing. W.). Z úkonov žalobkyne, t.j. sťahovania vecí, z toho, že v dome sa nasledujúce dni nezdržiavala a zo slov žalobkyne, mohla mať žalovaná 1/ za to, že žalobkyňa sa z domu vystaňovala. Preto jej nemožno vytknúť následné zrušenie trvalého pobytu a výmenu zámok, čo sú práva patriace vlastníkovi nehnuteľnosti. Žalobkyňa bola v danom čase v strednom veku, vydatá, ona a manžel boli schopní sami sa živiť, žalobkyňa bola zdravotne spôsobilá. Žalobkyňa takéto okolnosti ani netvrdila. Morálne právo užívať rodinný dom súp. č. XXX nachádza v dohode rodičov, kedy malo byť zriadené vecné bremeno

v jej prospech, čo však ako je uvedené vyššie, preukázané nebolo. Žalobkyňa má právo sa domáhať vrátenia vložených investícií, toto právo však nezakladá právo zodpovedajúce vecnému bremenu, resp. právo bývania. Vzhľadom na uvedené, súd prvý žalobný petit vo výroku II. a rovnako aj druhý žalobný petit ohľadne práva užívať Nehnuteľnosti žalobkyňou zamietol. Je zrejmé, že súd nemôže rozhodovať o právach rodiny žalobkyne, keďže títo nie sú stranami v konaní a v tejto časti súd žalobu z tohto dôvodu zamietol.

41. Súd nad rámec odôvodnenia doplňuje nasledovné. V danom prípade sa jedná o dlhodobý trvajúci súdny spor, pričom dĺžka konania bola spôsobená najmä opakovanými žiadosťami o odročenie pojednávania zo strany žalobkyne. V konaní strana žalobkyne a žalovaný 3/ poukazovali na morálne zlyhania žalovanej 1/. Práva však patria bdelym. Preto nie je v rozpore s dobrými mravmi, ak sa dotknutá osoba odvolá na právne inštitúty, ktoré oslabujú práva oprávneného, napríklad z titulu premlčania práva (napr. ohľadne premlčaného dlhu alebo práva odstúpiť od zmluvy), najmä ak žalovaná 1/ tvrdí (čo žalovaný 3/ nepoprel), že mu ponúkla výplatu peňazí. Žalovaný 3/ nekonal s odbornou starostlivosťou, keď netrval na písomnom zriadení vecného bremena, pokiaľ k takejto dohode malo podľa jeho tvrdenia dôjsť. Resp. mal právo vymáhať plnenie z titulu dohody o vyporiadaní BSM. Žalovaná 1/ a žalovaný 2/ mu v realizovaní jeho práv nijak nebránili, preto ani morálne nemôžu niesť zodpovednosť za pasivitu žalovaného 3/.

42. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Podľa § 262 ods. 1 a 2 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník. Vzhľadom na celkový úspech žalovaných v konaní, súd im priznal plnú náhradu trov konania, keďže žiadna zo strán netvrdila existenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa. Žalobkyňa si v prípade úspechu uplatňovala náhradu trov v rozsahu 100%, pričom z tejto náhrady nevyvlúčila žalovaného 3/. Žalovaný 3/ súhlasil so žalobou, ktorá bola aj voči nemu zamietnutá, preto je na jeho rozhodnutí či si náhradu trov voči žalobkyňi aj skutočne uplatní.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. Podanie treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

Za každé spracovanie podania a jeho príloh v listinnej podobe a za spracovanie podania a jeho príloh v elektronickej podobe doručeného inak ako do elektronickej schránky súdu, ak zákon ustanovuje povinnosť doručovať podanie do elektronickej schránky súdu, bude uvedená osoba povinná zaplatiť súdny poplatok vo výške 20 eur.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné. V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.